

Dr. Anka Tibor*

A KÖZJEGYZŐK SZEREPE EGY MODERN PIACGAZDASÁGBAN

Az 1980-as évek végén, az 1990-es évek elején végbement fordulat után a modern piacgazdaság létrehozását célul tűző, az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó közép európai országok úgy döntöttek, hogy ismét meghonosítják a latin típusú közjegyzőséget, annak közös európai közjogi, szervezeti és működési alapelvein.

Nevezetesen:

Az állam nevében, közjogi felhatalmazás alapján végzett közhiteles közjegyzői szolgáltatás,

- egyrészt a jogviták megelőzésére,
- másrészt a jogérvényesítésnek (a megbombolt jogrend helyreállításának) a megkönnyítésére rendelt klasszikus tevékenység.

Az államnak – a jogbiztonság követelményéből folyó – kötelezettsége, hogy ezt a polgárai rendelkezésére tartsa.

Az állam ennek akként tehet eleget, hogy törvénnyel

- létrehozza a jogintézményt,
- közjogi felhatalmazást ad a közjegyzők működéséhez,
- meghatározza a közjegyzők hatáskörét és
- a közjegyzőség működésének garanciáit.

A szervezet megfelelő működését a törvény mennyiségi és minőségi feltételekkel biztosítja:

- a mennyiségi feltétel az adott területen működő közjegyzők számának és székhelyének a megszabása,
- a minőségi a kinevezés szakmai előfeltételeinek (képzettség, szakvizsga, szakmai gyakorlat) szigorú előírása.

A közjegyzőség adott rendszerét mindig az adott ország törvényei határozzák meg. A lényeges közös vonásokat illetően megállapítható, hogy a latin típusú közjegyző:

- jogászai képzettséggel rendelkezik,
- a törvény azzal a közjogi feladattal bízta meg, hogy a felek akarat-kijelentéseit megfogalmazza és jogi formába öntse s ezt közhitelességgel ruházza fel (jogügyletek tanúsítása),
- az így elkészített okirat eredetijét őrizze és arról olyan másolatot adjon ki, mely teljesen bizonyítja az okirat tartalmát, valamint
- tényeket hitelesen tanúsítson (jogi jelentőségű tények tanúsítása).

A közjegyző függetlensége és pártatlansága iránt azonban kételyt ébreszthet az, ha a közjegyző nem csupán közjogi viszonyban, hanem egzisztenciális – munkajogi – függő viszonyban is áll az állammal. Ezért az állam a közjegyzői tevékenység ellátásának anyagi feltételeit nem közvetlenül, hanem a közjegyzői díjszabás jogszabályi meghatározásával, akként teremti meg, hogy a közjegyzőség intézményeinek, a szervezet és az egyes közjegyzők működésének tárgyi (anyagi) feltételeit azok biztosítják, akik ezt a tevékenységet igénybe veszik.

A közjegyző tehát a tevékenységét az állam nevében, de a saját anyagi kockázatára köteles ellátni.

A latin típusú közjegyzőség „újra” meghonosítása során Magyarországon is meg kellett alkotni az idevágó törvényt, itt sem lehetett egyszerűen ismét hatályba léptetni a „kommunizmus előtti” jogszabályokat.

* közjegyző, a Magyar Közjegyzői Kamara alelnöke

I. A közjegyzőség magyarországi rendszerének jellemzői

1. A közjegyzői tevékenység szabadfoglalkozási jellege.

Az 1991. évi XLI. Törvény 1992. január 1-jétől állította vissza a szabadfoglalkozású, latin típusú közjegyzőséget.

A közjegyzői tevékenység „szabadfoglalkozási” jellege a magyar jogrendben is mindössze annyit jelent, hogy a közjegyzői törvény hatálybalépése óta a közjegyző nem áll munkaviszonyban az állammal. Nem azt jelenti, hogy a közjegyzői tevékenység bárki által szabadon választható foglalkozás.

Ebben a tekintetben a kételyeket a Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága oszlatta el, kimondva, hogy a közjegyző érdemi tevékenysége nem gazdasági jellegű, hanem az állam igazságszolgáltató funkciójának egyik végrehajtójaként végzett hatósági jogalkalmazó tevékenység. Ezen a területen pedig nem érvényesülhetnek a jogalanyoknak a vállalkozáshoz való alkotmányos alapjogai.

A közjegyzői tevékenység és a vállalkozás joga nem hozható összefüggésbe.

A közjegyzői foglalkozásgyakorlás szabályai közjogi tartalmúak, a közjegyzői tevékenységformák normatívan előírtak és formalizáltak.

Ezek a sajátosságok indokolják a közjegyzők számának jogszabály általi meghatározását, és a közjegyzők kamarai kényszertársulását.

2. A közjegyzői tevékenység mint közhatal, a közjegyző magyarországi közjogi jogállása.

A közjegyzői törvény eredeti szövege nem adott a közjegyző közjogi jogállására kifejezett definíciót.

A közjegyzők jogállására és tevékenységére nézve fel is merült az a kérdés, hogy

– a közjegyzői tevékenység a magyar jogrendben kizárólag hatósági jellegű-e, avagy

– a közjegyzők által végzett tevékenységek egy része (például jognyilatkozatok jogügyletek közjegyzői okiratba foglalása) nem hatósági, hanem quasi ügyvédi, gazdasági-piaci természetű, és ebben a körben a közjegyző piaci szereplőként gazdasági-vállalkozási tevékenységet folytat, a gazdasági verseny részese.

A közjegyző alkotmányos jogállását ismét Alkotmánybíróság határozta meg:

A közjegyzői tevékenység állami tevékenység, amelyet gazdaságilag önálló közjegyzők látnak el. A közjegyzőség az állami igazságszolgáltatás rendszerében foglal helyet, az állam igazságszolgáltató tevékenységének részét képezi.

A közjegyző érdemi tevékenysége nem gazdasági jellegű tevékenység, hanem az állam igazságszolgáltató funkciójának egyik végrehajtójaként hatósági jogalkalmazó tevékenység.

A törvényalkotó – az alkotmánybírósági határozatokkal összhangban – az 1999. évi XLIV. Törvénnyel meghatározta a közjegyző közjogi jogállását és a közjegyzői tevékenység jellegét: „A közjegyző a jogszabály által meghatározott hatáskörében az állam igazságszolgáltató tevékenysége részeként jogszolgáltató hatósági tevékenységet végez.”

A törvény indokolása kifejti, hogy a gazdasági vonatkozások a közjegyző érdemi tevékenységével összefüggésbe nem hozhatók, az egyértelműen az állam igazságszolgáltatási tevékenységének részeként jogszolgáltató hatósági tevékenység.

Az a bírósági gyakorlatban nem volt vitás Magyarországon, hogy a közjegyző a hatáskörébe tartozó – külön nevesített – nemperes eljárásokban hatósági jogkörben jár el.

Abban a tekintetben azonban, hogy a közjegyző hatáskörébe tartozó egyéb tevékenységek – például a közokirat-szerkesztés – ugyancsak hatósági tevékenységnek tekintendők-e, egyes bíróságok úgy foglaltak állást, hogy a felek szerződésének közokiratba foglalása nem tekinthető a közhatalom gyakorlása során kifejtett tevékenységnek, hanem az ilyen tevékenységet a közjegyző „megbízás” alapján végzi.

A kérdést a Legfelsőbb Bíróság a 3/2004. számú polgári jogegységi határozattal döntötte el, az alábbiak szerint:

A közjegyző közhatalmi tevékenységet gyakorol akkor, amikor közokiratot készít.

A latin típusú közjegyzőség jellemzőjeként emelte ki a Legfelsőbb Bíróság, hogy a közjegyző a hivatását szabadfoglalkozású személyként gyakorolja, de a bíróéhoz hasonló kötelmek mellett. A közjegyző az állam felségjogából levezethető feladatokat lát el, közjogi jellegű jogosítványai vannak.

A közjegyzőség intézménye az igazságszolgáltatásnak az a része, amelynek célja a jogviták kialakulásának megelőzése, a jogi prevenció.

A közjegyző – egyebek között az általa szerkesztett közokiratok által – tehermentesíti a bíróságokat, az igazságszolgáltatást, de elősegíti a forgalom szabadságát, biztonságát is.

A közjegyző valamennyi tevékenysége, hatásköre jogszabály által meghatározott, jogszabályi felhatalmazáson alapul.

A közjegyzői kar létszáma sem a szabad piaci viszonyok által befolyásolt, hanem jogszabályilag limitált.

A közjegyzői tevékenység ellenértéke sem szabad piaci megállapodás tárgya, hanem a közjegyzőt tevékenységéért jogszabályban meghatározott díj és költségtérítés illeti meg.

A közjegyző közjogi jogállását tekintve nagyon közel áll a bíró (az ügyész) jogállásához.

A közjegyző közokirat készítési tevékenységét a polgári eljárásjog tudománya önálló nemperes eljárásnak tekinti.

Az okiratok őrzése, a pénz, értéktárgy, értékpapír bizalmi őrzése és a tanácsadás sem vonható ki a közhatalmi jellegű tevékenységek köréből.

A közjegyző jogi képviselési tevékenységet csak egészen kivételesen, a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározott nagyon szűk körben láthat el: Ha a közjegyző által közokiratba foglalt jognyilatkozat joghatásának kiváltásához bíróság, más hatóság vagy közigazgatási szerv eljárása szükséges, a közjegyző azt az eljárás lefolytatása végett hivatalból megkeresi. A közjegyző megkeresésére indult eljárásban a közjegyzőt a közokiratban szereplő fél vagy felek képviselőjének jogállása illeti meg. A közjegyző ezen túlmenően jogi képviselést nem láthat el.

Tehát ez a tevékenysége is szorosan kapcsolódik a közokirat készítési tevékenységéhez, amiből következően ez is közhatalmi jellegűnek tekintendő.

Megállapítható tehát, mondta ki a Legfelsőbb Bíróság, hogy a közjegyző közjogi helyzetéből és a tevékenységére vonatkozó hatályos szabályozásból következően, a közjegyzőnek nincs olyan tevékenysége, amely ne volna közhatalmi jellegűnek tekinthető.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította továbbá, hogy ami a közokiratot kiállító közjegyző és az ügyfél viszonyának jogi megítélését illeti, a közokiratot a közjegyző ugyan az ügyfél felkérésére

készíti el, a közjegyző és az ügyfél között azonban nem magánjogi „megbízási” hanem közjogi jellegű jogviszony keletkezik: Az ügyfél igénybe veszi a közjegyző közreműködési kötelezettségét. A fél kérelme azonos elbírálás alá esik azzal az esettel, mint amikor a fél hivatalos személyhez fordul hivatali kötelezettségének gyakorlása iránt.

A közjegyző a fél részére – az aláírási címpéldány (a hiteles cégeljárás nyilatkozat) tervezete kivételével – nem is készíthet magánokiratot, ezzel a törvény kifejezetten kizárja, hogy a közjegyző hatósági eljárása a magánokirat készítés hatóságának nem tekinthető eljárásával keveredjen.

Magyarországon tehát

- a közjegyző közjogilag az állam igazságszolgáltatási szervezetéhez tartozik,
- csak jogszabály által meghatározott hatáskörében járhat el,
- egész tevékenysége kizárólag hatósági tevékenység.

Közjegyzővé Magyarországon – az érintett területi közjegyzői kamara által lefolytatott nyilvános pályázati eljárás eredményeként – az igazságügy-miniszter azt nevezheti ki, aki a) magyar állampolgár, b) büntetlen előéletű, c) választójoggal rendelkezik, d) egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik, e) a jogi szakvizsgát letette, f) legalább 3 évi közjegyző-helyettesi, bírói, ügyvédi, ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői gyakorlatot igazol, g) vagyonynyilatkozatot tett.

A közjegyző kinevezésekor, majd azt követően háromévente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot köteles tenni, ennek elmulasztása esetén a közjegyzői szolgálata megszűnik.

A közjegyzői tisztség ellátására nézve a magyar jogrend szigorú összeférhetlenségi szabályokat tartalmaz.

A közjegyző tisztsége ellátásán kívül csak tudományos, művészi, irodalmi, oktató és műszaki alkotó munkát, továbbá sporttevékenységet végezhet kereső tevékenységként.

Nem végezhet sem személyes közreműködéssel, sem korlátlan anyagi felelősséggel járó vállalkozási tevékenységet, ingatlant vagy kölcsönügyletet nem közvetíthet, a közjegyzői tevékenységgel összefüggésben kezességet vagy szerződést biztosító más kötelezettséget nem vállalhat.

Ha a közjegyzőt országgyűlési, helyi önkormányzati képviselőjelöltként, illetőleg polgár-

mesterjelöltként nyilvántartásba vették, a válaszadás befejezéséig, illetőleg megválasztása esetén a mandátuma megszűnéséig közjegyzői szolgálata szünetel.

3. Magyarországon a közjegyző hatásköre és feladatköre:

- a jogügyletekről és jogi jelentőségű tényekről közokiratot állít ki,
 - okiratokat őriz meg,
 - a felek megbízásából pénzt, értéktárgyat és értékpapírt vesz át a jogosult részére történő átadás végett,
 - a feleket a hatáskörébe utalt eljárásokkal kapcsolatban – a felek esélyegyenlőségének biztosításával – tanácsadással segíti jogaik gyakorlásában és köteleseik teljesítésében.

Közokiratot kizárólag az okiratban szereplőktől független, az okirattal közvetve sem érintett, a benne foglaltak tárgyilagos megítélésére képes közjogi jogalany – bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv – készíthet. Egyébként a közokirat értelmét veszítené.

A polgári perrendtartás szerint közokirat az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki.

A közjegyzőkről szóló törvény szerint a közjegyző által a törvényben előírt alakszerűségek megtartásával elkészített közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és a közjegyzői tanúsítvány: közokirat.

A közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és a közjegyzői tanúsítvány – ha törvény eltérően nem rendelkezik – elektronikus úton is elkészíthető.

Magyarországon a közokirati alak csupán az alábbi esetekben kötelező:

- korlátozottan cselekvőképes személy csak közzérendelethez tehet,
- vak, az írástudatlan, továbbá az, aki olvasásra vagy nevének aláírására képtelen állapotban van, írásbeli végrendeletet csak közzérendelethez tehet,
- írásra vagy olvasásra képtelen személy jognyilatkozatán alapuló ingatlan-nyilvántartási bejegyzéshez, a nyilatkozat közokiratba foglalása szükséges,

- a jelzálog-hitelintézet által kötött jelzáloghitel szerződést közokiratba kell foglalni,
- a jelzálog-hitelintézet csak azt a jelzáloghitelt, valamint kapcsolódó kölcsönrészét vásárolhatja meg, amelyre vonatkozó hitel-szerződést közjegyzői okiratba foglalták,
- a jelzálog-hitelintézet csak azt az ingatlanon alapított önálló zálogjogot vásárolhatja meg, amelyre vonatkozó szerződést közjegyzői okiratba foglalták,
- ingó dolgot terhelő jelzálogjog, valamint vagyont terhelő zálogjog alapításához a zálogszerződés közjegyzői okiratba foglalása és a zálogjognak a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál külön vezetett zálogjogi nyilvántartásba való bejegyzése szükséges.

A közjegyzői okirathoz Magyarországon közvetlen végrehajthatóság fűződik.

A közjegyzői okirat alapján bírósági végrehajtásnak van helye.

A bíróság végrehajtást rendel el a zálogszerződésről szóló közokirat alapján is, ha a követelés teljesítési határideje letelt.

A pénz, értéktárgya és értékpapír megőrzése nem önálló közjegyzői eljárás, arra a közjegyző csak akkor jogosult, ha a fél közjegyzői okirat készítése során és azzal összefüggésben megbízta a közjegyzőt a felsorolt értékeknek a másik fél vagy a feleken kívül álló (harmadik) személy részére történő átadásával, illetőleg bíróságnál vagy más hatóságnál való letétbe helyezésével.

A jogi tanácsadás sem önálló közjegyzői eljárás, a közjegyző azt csak a hatáskörébe utalt eljárásokkal kapcsolatban – és a felek esélyegyenlőségének biztosításával – jogosult, egyben köteles gyakorolni.

A közjegyző folytatja le a hatáskörébe utalt hagyatéki eljárást és egyéb nemperes eljárásokat (okirat-és értékpapír megsemmisítési eljárás, ingó jelzálogjogi és vagyont terhelő zálogjogi nyilvántartás vezetési eljárás).

Ezeket az eljárásokat Magyarországon a közjegyző nem „bírósági megbízottként” egyedi bírósági intézkedésre, hanem törvényi felhatalmazás alapján, saját jogán folytatja le, dönt a hagyaték átadásáról is. A bíróság hatásköre a közjegyző határozata elleni fellebbezések elbírálására, valamint a felek közötti jogvitáknak, a peres eljárás rendjén történő eldöntésére terjed ki.

A közjegyzőnek a nemperes eljárás során hozott határozata a jogorvoslat szempontjából a helyi bíróság végzésével azonos hatályú.

A közjegyzői a nemperes eljárásokban a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

4. A latin típusú közjegyzőség visszaállításának hatásai

– 1992-től az állam mentesült a közjegyzői szolgáltatás fenntartásával együtt járó személyi és dologi kiadásoktól,

– 1993-ban a közjegyzői kamara számítástechnikai eszközökkel létrehozta és azóta is vezeti a Végintézkedések Országos Nyilvántartását,

– 1996-ban a közjegyzői kamara számítástechnikai eszközökkel megvalósította az EBRD mintatörvénye szerint az ingó- és vagyont terhelő zálogjogok közhitelű nyilvántartását,

– 2004-re a közjegyzői kamara létrehozta a Közjegyzői Digitális Levéltárat, melyben a közokiratok digitális másolatai kerülnek elhelyezésre. A Digitális Levéltárból szolgáltatható a közokirat elektronikus hiteles másolata, továbbá lehetővé válik elektronikus közokirat készítése.

II. Közjegyző, közokirat Európa jogi dokumentumaiban

1. Az Európai Bíróságnak az Unibank ügyben hozott határozata

Az Európai Bíróság is foglalkozott már a közokirat fogalmával. Az Unibank-ügyben hozott döntésben (1999. június 17. C-260/97 Unibank A/S és Flemming G. Christensen) a Bíróság a Luganói Egyezményhez készített Jenard-Möller jelentésre hivatkozik, amikor az EFTA tagországok a Brüsszeli Egyezmény 50. szakasza szerint közokirat-fogalom feltételeinek tisztázását kérték.

A jelentés az alábbi három együttes feltételt nevezi meg:

1. a közokiratot hatóságnak kell készítenie,
2. a közokirati jellegnek az okirat tartalmára és nem csak az azon található aláírás(ok)ra kell vonatkoznia, valamint

3. az okiratnak abban az államban, amelyben készült, végrehajthatónak kell lennie.

Tehát a Jenard-Möller jelentés szerint a hatóság közreműködése elengedhetetlen ahhoz, hogy valamely okirat a Brüsszeli Egyezmény 50. szakaszának megfelelő közokiratnak minősüljön.

2. Irányelv az elektronikus kereskedelemről

Az E.Commerce irányelv (2000/31/EG) 1. cikkely 5. bekezdés d) pontja szerint: „Ez az irányelv nem alkalmazandó a közjegyzők, vagy az övékéhez hasonló foglalkozások képviselőinek tevékenységeire, amennyiben ezek közhatalmi feladatok gyakorlásával mutatnak közvetlen és különleges kapcsolatot.”

3. GATS tárgyalásokra tett ajánlat

Az Európai Bizottság az EU-nak a GATS (Általános Szolgáltatáskereskedelmi Egyezmény) tárgyalásokra tett ajánlata keretében a közjegyzőket nem a „Legal Services”, hanem a „Governmental Services” területéhez sorolta.

4. Az Európai Bíróságnak a spanyol kereskedelmi hajók tisztjeinek ügyében hozott határozata

a „Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Espanola” ügyében megállapította, hogy „a spanyol jog a spanyol lobogó alatt hajózó kereskedelmi hajók kapitányainak és első tisztjeinek ... – többek között – ... közjegyzői és anyakönyvvezetési jogköröket biztosít, ... Az ilyen feladatok olyan közhatalmi jogkör gyakorlásában való részvételt jelentenek, amely a lobogóval jelzett állam általános érdekeinek óvását szolgálja.”

5. FATF ajánlások a pénzmosás elleni küzdelem ügyében

A Financial Action Task Force against Money Laundering (Pénzmosás elleni akcióterv) (-FATF) ajánlásainak átdolgozása során a következőképpen határozta meg a közjegyzőség fogalmát: „281. A római rendszerű országokban a közjegyző általában köztisztviselő, és az állam közhatalmat ruház a közjegyzőre, hogy igazolhassa és hitelesíthesse az általa készített okiratokat, amelyek teljes bizonyító erejűek és végrehajthatók, azaz a bíróság hitelességük további vizsgálata nélkül helyt ad nekik. A közjegyző ezek megőrzését is biztosítja.”

6. A szakmai képesítések elismerése (COM (2002) 119)

Az Európai Parlament 2004. február 11-ei határozatában a közjegyzőket explicit kivette a „Szakmai képesítések elismerésére” vonatkozó irányelv alkalmazási területéből az EK rendelet 45. cikkelye alapján.

7. A. „Szolgáltatások belső piaca”

A javaslatához fűzött magyarázatok világossá teszik, hogy „az irányelv hatálya alól kivételt képeznek az EK szerződés 45. cikkelye értelmében vett tevékenységek” (24. oldal 7.b. pont).

8. „Szolgáltatások és a verseny” (COM (2004)83)

Mivel a Bizottság a magyar Alkotmánybírósághoz hasonlóan maga is megállapítja, hogy a közhatalmi jogkörök gyakorlása nem jelent gazdasági tevékenységet, a közjegyzői tevékenységet végző személyek nem tekinthetők vállalkozóknak, ezért rájuk nem terjednek ki az EK rendelet 81. és következő cikkelyének rendelkezései..

III. Az irányelvek és a hatályos magyar jog összevetéséből adódó következtetések

A magyar közjegyző közhivatalt tölt be, teljes tevékenysége közhatalmi jellegű. Az EK szerződés 45. cikkelye ezért kiemeli a közjegyzőt a letelepedési szabadság, míg az 55. szakasza a szolgáltatási szabadság hatálya alól.

IV. Összefoglalás, javaslatok

A magyar közjegyző tevékenysége teljes egészében hatósági jellegű, ezért nem alkalmas arra, hogy a szolgáltatások piacának egyik szereplője legyen.

A globalizált világban éles verseny folyik, ennek hatásai alól a közjegyzői hivatás sem vonhatja ki magát.

A közjegyzőség alapvető rendeltetése azonban változatlan:

- a jogvita elhárító – megelőző – igazságszolgáltatás először, vita esetén pedig,
- az igényérvényesítés megkönnyítése másodsor.

Ezeknek a feladatoknak az ellátása – a jogbiztonság – iránti igény a világban nem csökken, hanem növekszik.

A latin típusú közjegyzőség évszázadok alatt kialakult közjogi jogállása és eszközrendszere megfelelő alapot ad ennek az igénynek a kielégítésére, míg azok megbontása veszélybe sodorja azt.

Mi azt valljuk, hogy az Unióban ne a közjegyző „áramoljék” szabadon, hanem a közjegyzői eljárás eredménye, a közokirat. Ne az „európai közjegyző”, hanem az „európai közokirat” legyen a szabályozás tárgya. Ezt a következőképpen látjuk megvalósíthatónak:

- az „európai közokirat” definíciójának megalkotása,
- az „európai közokirat”, mint európai végrehajtási jogcím kölcsönös elismerése,
- közokiratok esetén az EU országain belül az „Apostille” szükségességének eltörlése,
- a digitális technológia alkalmazásával az Európai Uniót lefedő és bárhol elérhető „európai végintézkedések nyilvántartása”, „európai ingó zálogjogi nyilvántartás”, „európai közjegyzői digitális levéltár” létrehozása a nemzeti nyilvántartások összekapcsolásával és ahol szükséges újak létrehozásával.

Ezzel az eszközzel az Európai Unió 25 tagországa közül 19 országban a létező közjegyzőség helyváltoztatás nélkül képes lesz az irányelvekben megjelölt célok gyors és hatékony szolgálataira.